

Yhteisessä maailmassa

Meillä on vain tämä yksi planeetta jossa elämme, *Tellus*. Voisi luulla, että elämme täällä yhdessä, siedämme toistemme erilaisuutta ja etsimme yhteistä hyvää. Mutta meneekö se näin? Toisten kanssa sulassa sovussa eläminen on vaikein asia meille ihmisille. Maailmassa on sodittu niin kauan kuin on vain löytynyt kaksi eri mielipidettä omaavaa henkilöä, joilla on ollut liikaa taistelutahtoa. Jo raamatun alkukertomuksissa tehdään veljesmurha. *Pasifismi* ja *militarismi* ovat sotimiseen suhtautumisen ääripäät. Pasifisti kieltää väkivallan ja voimakeinojen käytön kokonaan, kun taas militaristi ihannoii sotaa.

Vanhassa testamentissa Jumalan valittu kansa taistelee miltei toistuvasti viholliskansojen kanssa, ja näyttää, ettei Jumala sääli edes sodissa vihollisten tapettuja lapsia. Jotkut pitävät vanhaa testamenttia sotaa ihannoivana kirjana, mutta koko teoksen mukana kulkee ajatus, että turvallisuutta ei tule rakentaa aseiden varaan. Kertomus *Daavidista ja Goljatista*, jossa pieni paimenpoika kukistaa aseistetun jättiläisen kiteyttää sen, että Jumala puolustaa heikkoja. Jeesus vastusti radikaalisti väkivaltaa, ja rauha oli hänen julistaman Jumalan valtakunnan peruspilari.

Voiko sota olla oikeutettua?

Kristityt eivät pitäneet sotapalveluun osallistumista kolmen ensimmäisen kristillisen vuosisadan ajan soveliaana. Sekä Heprealaisen Raamatun profeettojen julistus että Jeesuksen opetus olivat perusteita tälle. Kun Rooman viralliseksi valtionuskonnoksi tuli 300-luvulla kristinusko, monet kristityt joutuivat miettimään uudelleen suhdettaan sotapalvelukseen, sillä keisari ei kristityksi kääntymään lakkauttanut armeijaansa. Näinä aikoina syntyi oppi oikeutetusta sodasta, jonka mukaan sota on oikeutettua vain, mikäli kaikki kuusi ehtoa täyttyvät:

- 1.Sota edistää oikeutettua asiaa, esim. itsepuolustusta.
- 2.Sotaa johtaa laillinen esivalta.
- 3.Aseisiin turvautuminen on viimeinen keino. Ensin on yritetty ratkaista ongelma rauhanomaisin keinoin.
- 4.Sodan avulla voidaan ehkäistä inhimillistä kärsimystä.
- 5.Sodalla saavutetaan enemmän hyötyä kuin aiheutetaan vahinkoa.
- 6.Sotaa käydään oikeudenmukaisin keinoin. Tarpeeton tuhoaminen on kielletty.

Nykyään oikeutetun sodan oppia on arvosteltu epärealistiseksi, sillä ydinaseiden aikakaudella mikään sota ei ole mittasuhteiltaan järkevä. Ihmiset sotivat keskenään eivätkä välitä sivullisista, naisista tai lapsista. Sodat vain tuhoavat ihmisiä ja planeettaamme.

Armeija ja siviilipalvelus

Jokaisella Suomen kansalaisella on yleinen *maanpuolustusvelvollisuus*, jonka lisäksi suomalaisten miesten täytyy suorittaa erikseen *asevelvollisuus*.

Käytännössä asevelvollisuus tarkoittaa varusmiespalveluksen suorittamista, kertausharjoituksia sekä sodan syttyessä palvelusta puolustusvoimissa.

Varusmiespalvelus kestää 180 päivää, jonka noin puolet varusmiehistä suorittaa, ja erikois- ja esimiestehtäviin koulutettavilla 270 tai 362 päivää. Armeijaa käyvän henkilön siviiliammatti otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan, jotta hän pääsisi palvelemaan oman erikoisalansa tehtävissä, esim. lääkäri varusmieslääkärinä tai lääkintäreserviupseerina. Asevelvollisuus ei koske naisia, mutta he saavat halutessaan suorittaa varusmiespalveluksen.

Mielestäni tämä järjestelmä on oikeudenmukainen, sillä vaikka armeija on useiden miesten mielestä rankkaa, ovat naiset kokeneet ennen vanhaa paljon kovia ollessaan aina miesten omistamina ja alakynnessä. Tasa-arvon vuoksi naisilla on tämä oikeus.

Joissakin tapauksissa asevelvollisuuden voi suorittaa *siviilipalveluksena*, joka kestää 395 päivää, ja jollei asevelvollinen suostu edes siihen, hänet tuomitaan vankeuteen. Siviilipalveluksen voi suorittaa mm. seurakuntien tai kirkollisten

laitosten palveluksessa. Jotkut pitävät siviilipalvelusta rangaistuksena sen pitkän keston takia, eivätkä siksi suostu sen käymiseen. Siviilipalvelusmiehen voi vapauttaa aseellisesta palveluksesta vain rauhan aikana, mutta sodan aikana hänet voidaan määrätä siihen.

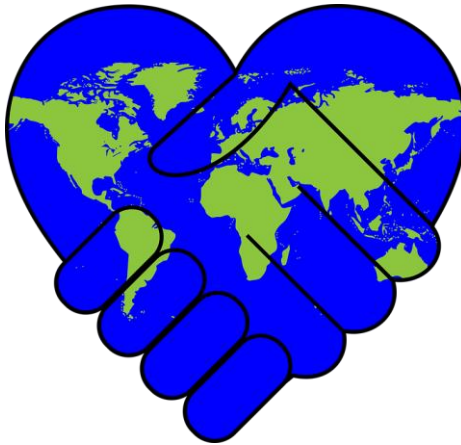

Kirkko ja rauhantyö

Luterilaisen etiikan mukaan kysymys rauhasta ja oikeudenmukaisuudesta koskee kaikkia ihmisiä. Suomen evankelisluterilaisen kirkon piispat ovat päättäneet, että kirkon tehtävänä on saada ilmapiiristämme rauhaisampi, edistää luottamusta ja yhteistyötä kansojen välillä ja torjua yhteiskunnassa sotaa ja väkivaltaa ihannoivia ratkaisuja. Piispojen mielestä ydinaseiden käyttö tai niillä uhkaileminen on rikos ihmisistä kohtaan. Kirkko pitää puolustusvoimia tarpeellisena sekä asevelvollisuuden suorittamista normaalina kansalaisvelvollisuutena. Samalla se kannattaa oikeutta valita siviilipalvelus ilman painostusta.

Uskontojen kohtaaminen

Uskontojen kohtaaminen näyttää olevan syy moniin maailman konflikteihin. Usein uskonnot kuitenkin ovat niissä vain välikappaleita, ja sodissa ja erimielisyyksissä onkin enemmän kysymys rahasta ja vallasta kuin uskontojen yhteentörmäyksestä. Joskus eri uskontojen kohdatessa syntyy silti erimielisyyksiä. Niitä on koitettu parantaa uskontojen välisen vuoropuhelun avulla, eli jossa kaikilla on yhtäläinen äänioikeus, ja osapuolet yrittävät oppia toisiltaan asioita avoimesti. Esim. Paavi on yhdessä katolisen kirkon kanssa kutsunut eri maailmanuskontojen edustajia yhteisiin rauhankokouksiin lisätäkseen niiden välistä ymmärrystä. Vuoropuhelua eli dialogia käytetään myös *lähetystyössä*. Siinä koitetaan saada eri uskontoja kohtaamaan ja ymmärtämään niiden välisiä eroja ja yhtäläisyyksiä. Esim. yksijumalaisuus eli *monoteismi* yhdistää islamia, kristinuskoa ja juutalaisuutta. Nämä uskonnot ovat myös kirjauskontoja ja niiden moraalisen ihanteen perusta on samankaltainen.

Lähteet:

Noviisi 7-9

https://fi.wikipedia.org/wiki/Varusmiespalvelus_Suomessa

<http://www.akl-web.fi/sivari/perustietoa>